

Actul de analiză a impactului de reglementare la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 287/2017 contabilității și raportării financiare

Titlul analizei impactului	Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017.
Data:	
Autoritatea administrației publice autor:	Ministerul Finanțelor
Subdiviziunea:	Serviciul Fiscal de Stat
Persoana responsabilă și informația de contact:	Tatiana Nicolai - Direcția generală expertiză juridică din cadrul Serviciului Fiscal de Stat
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
Excluderea suportării cheltuielilor, de către entități, urmare a unor cerințe nejustificate și depășite, stabilite prin lege.	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate.	
<p>Actualmente, entitățile sunt obligate, la achiziționarea activelor și la contractarea serviciilor de locațiune de la persoanele fizice (cetățeni), să perfecteze act de achiziție a serviciilor de locațiune și a cheltuielilor aferente pe formulare tipizate de documente primare cu regim special, ceea ce duce la suportarea atât a cheltuielilor bănești și de timp cât și de personal. Mai mult ca atât, pentru obținerea formularului tipizat de document primar cu regim special, entitățile urmează să procure formulare tipizate de document primar cu regim special sau să solicite seria și diapazonul de numere de la Serviciul Fiscal de Stat pentru imprimarea acestora.</p> <p>Prezentul proiect de act normativ are drept obiectiv primordial, simplificarea procesului de administrare a afacerilor, prin faptul că entitățile nu vor mai fi puse în situația de a suporta cheltuieli suplimentare de mijloace bănești și timp pentru procurarea formularelor tipizate de document primar cu regim special sau să solicite diapazonul de la Serviciul Fiscal de Stat pentru imprimarea acestora, la contractarea de la persoanele fizice (cetățeni) a serviciilor de locațiune și achiziționarea activelor. În astfel de cazuri, prin modificarea propusă, se urmărește scopul ca entitățile, de sine stătător, să imprime documentele primare cu elemente obligatorii la contractarea de la persoanele fizice (cetățeni) a serviciilor de locațiune și achiziționarea activelor. Astfel, aceste documente vor fi excluse din categoria documentelor primare cu regim special.</p> <p>Subsecvent, în rezultatul analizei informației privind cantitatea comercializată/procurată a actelor de achiziție a serviciilor de locațiune și la achiziționarea activelor de la persoane fizice (cetățeni), se constată o tendință de reducere considerabilă a cererii pentru acest tip de blanchete.</p> <p>Astfel, în perioada 01.01.2023 - 27.12.2023, cantitatea actelor de achiziție comercializate de către Serviciul Fiscal de Stat, a scăzut cu 95,4% față de cea realizată în anul 2022 și cu 96,6% față de anul 2021.</p> <p>Urmare a scăderii cantităților vândute, au scăzut și cheltuielile suportate de ambele părți, Serviciul Fiscal de Stat, înregistrând o diminuare cu 45380,88 lei în 2023 față de 2021, iar cheltuielile entităților au scăzut cu 26336,42 lei.</p>	

În perioada **2021-2023**, costul de achiziție al unui act de achiziție a serviciilor de locațiune și a cheltuielilor aferente de la persoane fizice (cetățeni) procurat de către SFS, a constituit **0,56 lei și 0,64 lei**, respectiv prețul de vânzare al acestora de către Serviciul Fiscal de Stat către entități, a constituit **0,58 lei și 0,66 lei (prețul de achiziție plus 0,02 lei per bucată)**.

Denumirea formularului tipizat	Cantitatea comercializată			Dinamica 2023 vs 2021	Dinamica 2023 vs 2022	Costul de achiziție al formularelor (cheltuieli SFS)			Valoarea formularelor tipizate comercializate (cheltuieli contribuabili)			Dinamica 2023 vs 2021 (achiziție)	Dinamica 2023 vs 2022 (comercializare)			
	u.m	2021	2022			2023	%	%	Preț, lei	2021	2022			2023	Preț, lei	2021
AA a servicii lor 2 ex.46 gr.VL	bu c.	83540,00	61751,00	2849,00	96.60	95.40	0,56	46782,40	34580,56	1595,44	0,58	27133,79	20056	925,36	-45380,88	-26336,42
AA a servicii lor 2 ex.46 gr.VL	bu c.	303,00	142,00	0,00			0,64	193,92	90,88	0	0,66	127,99	59,98	0		
Total	x	83843,00	61893,00	2849,00			x	46976,32	34671,44	1595,44	x	27261,78	20116,71	925,36		

Subsecvent, în **anul 2021** au fost eliberate în total **83 843** acte de achiziție a serviciilor de locațiune și a cheltuielilor aferente de la persoane fizice (cetățeni), dintre care **83 540** acte de achiziție pe suport de hârtie. În total, de la Serviciul Fiscal de Stat, s-au solicitat seria și diapazonul de numere de formulare tipizate de acte de achiziție a serviciilor de locațiune și a cheltuielilor aferente de la persoane fizice (cetățeni) **303 buc.** (83843 – 83540 = 303 acte de achiziție).

În **anul 2022** au fost eliberate în total **61 893** acte de achiziție a serviciilor de locațiune și a cheltuielilor aferente de la persoane fizice (cetățeni), dintre care **61 751** acte de achiziție pe suport de hârtie. În total, de la Serviciul Fiscal de Stat, s-au solicitat seria și diapazonul de numere de formulare tipizate de acte de achiziție a serviciilor de locațiune și a cheltuielilor aferente de la persoane fizice (cetățeni) **142 buc.** (61893 – 61751 = 142 acte de achiziție).

În **anul 2023** au fost eliberate în total **2909** acte de achiziție a serviciilor de locațiune și a cheltuielilor aferente de la persoane fizice (cetățeni), dintre care **2849** acte de achiziție pe suport de hârtie. În total, de la Serviciul Fiscal de Stat, s-au solicitat seria și diapazonul de numere de formulare tipizate de acte de achiziție a serviciilor de locațiune și a cheltuielilor aferente de la persoane fizice (cetățeni) **60 buc.** (2909 – 2849 = 60 acte de achiziție).

Respectiv, prin adoptarea proiectului de act normativ se vor îmbunătăți condițiile pentru desfășurarea activității de întreprinzător și nu va avea un impact negativ față de entități în procesul ținerii contabilității. Indiscutabil, adoptarea proiectului va avea un impact pozitiv asupra mediului de afaceri, nemijlocit asupra entităților care vor avea dreptul de a imprima de sine stătător acte de achiziție a serviciilor de locațiune și a activelor de la furnizori persoane fizice (cetățeni), întrucât vor fi excluse obligații care îngreunează activitatea și implică cheltuieli suplimentare de timp și bani atât pentru entități cât și pentru Serviciul Fiscal de Stat, care va fi exclus din acest proces.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au dus la apariția problemei sunt:

1. Ca urmare a procesului de globalizare și ritmului alert în care entitățile activează, precum și datorită volumului mare de lucru privind documentarea faptelor economice, fapt cu care se confruntă entitățile din Republica Moldova, a apărut necesitatea facilității documentării faptelor economice.
2. Existența cadrului legal care obligă utilizarea formularelor de documente primare cu regim special.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Problemele invocate au evoluat treptat, fiind dezvoltate și cristalizate concomitent cu apariția noilor tehnologii.

Fără o intervenție în cadrul normativ din partea statului, problemele definite și descrise doar se vor amplifica, fiind create cheltuieli mult mai mari.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului.

Actualmente, cadrul normativ de reglementare aferent documentelor primare, inclusiv documentelor primare cu regim special constituie:

- Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017;
- Codul fiscal 1163/1997;
- Hotărârea Guvernului nr.294/1998 cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.406-II din 23 decembrie 1997;

La moment, obligația întocmirii documentelor primare, este reglementată prin Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017. Astfel, normele legislative actuale statuează expres că documentele primare se întocmesc în timpul efectuării faptelor economice, iar dacă acest lucru este imposibil – nemijlocit după efectuarea (producerea) faptelor respective.

Astfel, la moment, entitățile, în scopul documentării faptelor economice - la achiziționarea activelor și a serviciilor de locațiune de la persoane fizice (cetățeni), sunt obligați să procure formulare tipizate de documente primare cu regim special sau să solicite seria și diapazonul de numere de la Serviciul Fiscal de Stat pentru imprimarea acestora, ceea ce presupune irosire de timp și cheltuieli suplimentare pentru aceștia.

Prin urmare, prin modificarea propusă prin proiectul de act normativ, se urmărește de a simplifica și ușura activitatea entităților la întocmirea și imprimarea documentelor primare.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Obiectivul principal este eficientizarea modului de întocmire a documentelor justificative care stau la baza înregistrărilor contabile.

De asemenea, un alt obiectiv urmărit este și reducerea cheltuielilor legate de procurarea, întocmirea și imprimarea documentelor primare, pentru entități.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea "a nu face nimic", care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea "a nu face nimic" nu poate fi acceptată, deoarece are un impact negativ și se menține situația actuală. Entitățile în continuare vor suporta cheltuieli suplimentare de timp și bani, la procurarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special sau la solicitarea seriei și diapazonului de numere de la Serviciul Fiscal de Stat pentru imprimarea acestora.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Opțiunea II (*aprobarea proiectului*) – scopul urmărit prin aprobarea proiectului este de a exclude suportarea cheltuielilor suplimentare de mijloace bănești, de timp și de personal, la contractarea de la

persoanele fizice (cetățeni) a serviciilor de locațiune și achiziționarea activelor, oferind dreptul entităților de a imprima de sine stătător documente primare cu elemente obligatorii pentru documentele primare, specificate în art.11 al Legii nr.287/2017, fără a fi necesar să procure formulare tipizate de document primar cu regim special sau să solicite seria și diapazonul de numere de la Serviciul Fiscal de Stat pentru imprimarea acestora.

Prin urmare, odată cu aprobarea proiectului, entitățile, la fel, vor fi obligate să contabilizeze achiziționarea activelor și a serviciilor de locațiune de la persoane fizice (cetățeni), în conformitate cu prevederile Codului fiscal și al Legii nr. 287/2017, doar că aceștia nu vor fi obligați să imprime documentele primare pe formulare tipizate de document primar cu regim special.

De asemenea, prin aprobarea proiectului se propune reducerea poverii administrative inutile asupra entităților, inclusiv - cerințe simplificate față de procesul de întocmire a documentelor primare.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost identificate

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Efecte pozitive ale stării actuale nu au fost depistate, însă evidențiem efectele negative care constau în:

- obligația entităților, la achiziționarea activelor și la contractarea serviciilor de locațiune de la persoanele fizice (cetățeni), să perfecteze act de achiziție a serviciilor de locațiune și a cheltuielilor aferente **pe formulare tipizate de documente primare cu regim special**, care sunt procurate de la SFS;
- obligația solicitării diapazonului, de la Serviciul Fiscal de Stat, pentru imprimarea documentelor primare cu regim special în cazul achiziționării activelor și serviciilor de locațiune de la persoane fizice (cetățeni);
- suportarea, de către entități, atât a cheltuielilor bănești de timp cât și de personal.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Costuri.

La aprobarea prezentului proiect de act normativ nu au fost identificate careva costuri pentru mediul de afaceri.

Beneficii.

Opțiunea recomandată va avea un impact benefic asupra tuturor entităților, care constă în economiile obținute prin excluderea obligației de a procura formulare tipizate de documente primare cu regim special sau să solicite seria și diapazonul de numere de la Serviciul Fiscal de Stat pentru imprimarea acestora.

Social:

Impacturi sociale nu au fost identificate.

De mediu:

Impacturi de mediu nu au fost identificate.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Opțiuni alternative nu au fost identificate

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Nu au fost identificate riscuri care pot duce la eșecul intervenției propuse.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi.

Pentru aplicarea prevederilor propuse entitățile nu vor suporta cheltuieli suplimentare.

Menționăm că aprobarea acestor modificări se preconizează a fi cea mai efectivă opțiune pentru sprijinirea mediului de afaceri și nu creează impacturi disproporționate asupra anumitor categorii de entități.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Schimbările introduse prin aprobarea proiectului respectiv, precum și efectul de la aceste schimbări sunt următoarele:

- a) reducerea poverii administrative inutile;
- b) ușurarea și simplificarea procesului de administrare a afacerilor;
- c) simplificarea interacțiunii mediului de afaceri cu autoritățile statului;
- d) cheltuieli de mijloace bănești, de timp și efort, atât pentru entități cât și pentru funcționarii responsabili din cadrul SFS

Beneficii pentru entități:

- a. exclude suportarea cheltuielilor suplimentare, de timp și de personal, la contractarea de la persoanele fizice (cetățeni) a serviciilor de locațiune, oferind dreptul contribuabililor de a imprima de sine stătător documente primare cu elemente obligatorii pentru documentele primare, specificate în art.11 din Legea nr.287/2017, fără a fi necesar de a procura formulare tipizate de document primar cu regim special sau să solicite seria și diapazonul de numere de la Serviciul Fiscal de Stat pentru imprimarea acestora;
- b. reducerea poverii administrative inutile asupra entităților inclusiv cerințe simplificate față de procesul de întocmire a documentelor primare.

Beneficii pentru stat:

Implementarea proiectului prezintă beneficii și pentru stat, din considerentul că se vor reduce cheltuielile administrative legate de imprimarea documentelor primare pentru entități.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare

Implementarea proiectului de lege va fi organizată de Ministerul Finanțelor. Va fi necesar de modificat și ajustat HG nr. 294/1998, inclusiv prin excluderea din Anexa nr.1 Nomenclatorul formularelor tipizate de documente primare cu regim special a: „acte/borderouri de achiziție”, „act de achiziție a mărfurilor”, „act de achiziție a serviciilor de locațiune și a cheltuielilor aferente”.

Totodată, schimbări instituționale nu vor fi necesare.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

- excluderea documentului primar, prin care se contabilizează achiziționarea activelor și serviciilor de locațiune de la persoane fizice (cetățeni), de la categoria formularului tipizat de document primar cu regim special;

<ul style="list-style-type: none"> - imprimarea de sine stătător de către entități, în cazul contractării de la persoanele fizice (cetățeni) a serviciilor de locațiune, a documentelor primare cu elemente obligatorii pentru documentele primare, specificate în art.11 alin.(7) din Legea nr.287/2017; - modificarea HG nr. 294/1998 prin care a fost aprobat Nomenclatorul formularelor tipizate de documente primare cu regim special, cadrul normativ subordonat Legii nr. 287/2017, pentru a fi conform prevederilor proiectului de act normativ.
c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea
Impactul pozitiv se va resimți odată cu intrarea în vigoare a prevederilor prezentului proiect.
6. Consultarea
a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă
Urmează a fi consultate următoarele instituții publice: <ul style="list-style-type: none"> - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării - Ministerul Justiției - IP Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe - Centrul Național Anticorupție.
b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților
Potrivit Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul hotărârii de Guvern urmează a fi consultat și avizat cu instituțiile statului, dar și cu participarea în format larg a societății civile, prin interacțiunea directă între autoritatea care elaborează proiectul cu reprezentanții autorităților interesate, prin intermediul întâlnirilor și ședințelor de lucru, precum și prin intermediul mijloacelor de comunicare (poștă electronică, etc.). În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost plasat anunțul de inițiere a proiectului propus pe pagina oficială a ministerului.
c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)
Obiecții și propuneri ale autorităților publice propuse spre consultare vor fi incluse după avizare în sinteză.

Anexă			
Tabel pentru identificarea impacturilor			
Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	1		
povara administrativă	1		
fluxurile comerciale și investiționale	0		
competitivitatea afacerilor	0		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	1		
concurența pe piață	0		
activitatea de inovare și cercetare	1		
veniturile și cheltuielile publice	1		
cadrul instituțional al autorităților publice	0		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	1		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	1		
situația social-economică în anumite regiuni	0		
situația macroeconomică	0		

alte aspecte economice	1		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0		
nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	0		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0		
modul sănătos de viață al populației	0		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0		
calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	0		
flora	0		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	0		

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.